

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: S. S., zastoupeného JUDr. Lenkou Pavlovou, advokátkou v Praze 5, Žitavského 496, proti žalované: Policie České republiky, Oddělení cizinecké policie Česká Lípa, se sídlem v České Lípě, Paní Zdislavy 299/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 25. 5. 2005, čj. 59 Ca 50/2005 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**
- III. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Policie České republiky, oddělení cizinecké policie Česká Lípa ze dne 18. 4. 2005. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebylo stěžovateli uděleno vízum za účelem strpění pobytu ve smyslu § 32 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Usnesení krajského soudu vycházelo ze skutečnosti, že přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí soudem je vyloučeno ustanovením § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Konkrétně uvedl, že pro věc je klíčové tvrzení krajského soudu o nutnosti rozlišovat mezi právem každého na ochranu před zásahem do rodinného života ve smyslu čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listina) a žádostí o udělení konkrétního typu víza podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť v případě neudělení žádaného víza si má stěžovatel možnost upravit pobyt jinak. V případě stěžovatele tomu tak ovšem není, protože mu bylo rozhodnutím Referátu cizinecké a pohraniční policie v Mikulově, později potvrzeným rozhodnutím odvolacího orgánu, uloženo správní vyhoštění s dobou platnosti na 5 let. Stěžovatel je proto označen za nežádoucí osobu [§ 154 odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců] a nemůže mu být udělen trvalý pobyt [§ 87h odst. 1 písm. a) téhož zákona]. Nemůže se tedy úspěšně ucházet o některý z pobytů za účelem sloučení rodiny [§ 87e odst. 1 a § 65 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců], a nevydání žádaného víza je tak v jeho případě přímým zásahem do jeho práva na rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva) a práva na péči a výchovu svých dětí ve smyslu čl. 32 odst. 4 Listiny. Tvrzení krajského soudu, že stěžovatel má možnost upravit si svůj pobyt podle jiných ustanovení zákona o pobytu cizinců tak nemá oporu v zákoně o pobytu cizinců. Žádané vízum nad 90 dnů za účelem strpění pobytu je jediným možným druhem pobytu, kterým zákon o pobytu cizinců umožňuje stěžovateli zůstat na území České republiky. Neudělení víza je naopak nevyhnutelně spjato s jeho povinností vycestovat z České republiky. Takováto povinnost je zásahem do stěžovatelova rodinného života a práva na péči a výchovu jeho dítěte, neboť na území České republiky má manželku a syna, oba jsou občany České republiky. Žalobou napadené rozhodnutí se tedy přímo týká práv garantovaných Listinou, a proto ho nelze vyloučit ze soudního přezkumu (čl. 36 odst. 2 Listiny).

V samostatném podání požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti.

Žalovaný své možnosti vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím podání. Při rozhodnutí o kasační stížnosti je pak rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Vyluka soudního přezkumu uvedená v § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců není protiústavní ani v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje. Je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území. Na udělení víza není podle výslovného znění zákona právní

nárok (§ 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Listina přitom poskytuje soudní ochranu pouze tomu právu, které účastníku právní řád garantuje.

Pokud jde o stěžovatelovo tvrzení, že neudělením žádaného víza došlo k přímému zásahu do jeho práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života (čl. 10 odst. 2 Listiny, čl. 8 Úmluvy) a práva na péči a výchovu jeho dětí (čl. 32 odst. 4 Listiny), Nejvyšší správní soud shledal následující:

V případě neudělení žádaného víza si má žadatel o vízum možnost upravit pobyt jinak, neudělení žádaného víza žadateli tedy není nevyhnutelně spjato s jeho povinností vycestovat z České republiky, která by mohla být zásahem do jeho rodinného života a práva na péči a výchovu jeho dítěte. Proto se na neudělení víza nevztahuje zákaz vyloučení ze soudního přezkumu (čl. 36 odst. 2 Listiny). Skutečnost, že v konkrétním případě stěžovatele se stěžovatel v důsledku jemu uloženého správního vyhoštění nemůže úspěšně ucházet [§ 87h odst. 1 písm. a) ve spojení s § 154 odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců] o některý z pobytů za účelem sloučení rodiny [§ 87e odst. 1 a § 65 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců], nemá vliv na ústavní konformitu zákonného vyloučení soudního přezkumu předmětného rozhodnutí. K otázce ústavní konformity vyloučení soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení víza se v minulosti opakovaně vyjádřil rovněž Ústavní soud ve svých rozhodnutích (srov. např. III. ÚS 219/04¹), v nichž vyslovil, že toto vyloučení se nedotýká žádného ústavně zaručeného základního práva či svobody.

V kontextu posuzované věci nelze přehlédnout skutečnost, že stěžovateli bylo uděleno správní vyhoštění pro pokus o nedovolené překročení státní hranice delší dobu před jeho uzavřením manželství i narozením potomka. Přestože rozhodnutí o stěžovatelově žádosti o azyl nabylo právní moci (krátce) po uzavření manželství stěžovatelem, a ten tak sňatek uzavíral v době, kdy se na území České republiky zdržoval legálně, měl a mohl si být vědom hrozícího ohrožení legálnosti svého pobytu v České republice. Stěžovatelem namítané právo na ochranu jeho soukromého a rodinného života je v posuzované věci třeba vidět v souvislosti s právem státu kontrolovat vstup a pobyt cizinců na svém území, včetně zajišťování pořádku na svém území. Stěžovatel své právo uplatnil až poté, kdy mu Česká republika v souladu se snahou o zajištění veřejného pořádku udělila správní vyhoštění. Na tom nic nemění skutečnost, že správní vyhoštění nemohlo být v daném okamžiku realizováno pro probíhající řízení o stěžovatelově žádosti o azyl. Domáhá-li se nyní stěžovatel přezkumu správního rozhodnutí o neudělení víza s cílem zrušit toto rozhodnutí, snaží se fakticky nepřímou změnou předchozí pro něho nepříznivé rozhodnutí, týkající se jeho pobytu na území České republiky, přičemž se odvolává na ochranu práva, jímž chráněný zájem v době citovaných předchozích správních rozhodnutí ještě neexistoval.

Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

¹ Sb.n.u.US, svazek č. 33, usnesení č. 39, str. 591

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu